

Г.В. ГАРАЗДЮК, начальник відділу організації ветсправи
головного управління ветеринарної медицини в Чернівецькій області

ЛІКВІДАЦІЯ МАЛОПЛІДНОСТІ У РЕМОНТНИХ СВИНОК

Інтенсифікація тваринництва в поєднанні з прогресивною технологією сприяють підвищенню продуктивності праці виробництва, зниженню собівартості продукції тваринництва й підвищенню рентабельності.

Розширення виробництва в більшості господарств веде до зростання трудовитрат і собівартості продукції. Однією з умов підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин є повноцінне мінеральне харчування. Мінеральні речовини впливають на процеси росту й розвитку організму, забезпечують функціональну активність ферментів, вітамінів, гормонів. Загалом у тварин виявлено понад 60 макро- і мікроелементів, а 45 із них визначено кількісно, оскільки вони є постійними складовими.

Макро- й мікроелементи присутні в організмі в певних співвідношеннях. Надлишок або нестача того чи іншого мікроелементу тягне за собою порушення фізіологічних процесів. Нестача мікроелементів може проявлятися у вигляді первинних або вторинних ознак хвороби. Якщо мікроелементи надходять в організм тварини в недостатній кількості, виникають первинні ознаки захворювання, а коли не завоюються з корму через порушення процесу обміну – вторинні.

Мікроелементи надходять в організм тварин з кормом і водою.

Найбільш поширена причина малоплідності в свинарських господарствах Чернівецької області – неповноцінний за поживністю, незбалансований за макро- й мікроелементами раціон годівлі.

Малоплідність спричинена також бідними на мінеральні речовини ґрунтами, рослинами і питною водою. На переважній більшості території Чернівецької області в ґрунтах бракує кальцію, йоду, цинку,

магнію, а в Путильському і Вижицькому районах спостерігається знижений вміст фосфору, кобальту, марганцю. У ґрунтах більшості районів Буковини зареєстровано нижчу від норми концентрацію азоту, а вміст селену й алюмінію різняться за просторивим розподілом.

Важливе місце в процесі відтворення посідає цинк, який є активатором деяких ферментів і гормонів (В.І. Георгієвський, 1979). Зокрема цей елемент бере участь у регуляції імунної системи, пригнічує розмноження бактерій, нормалізує мікрофлору епітеліальних покривів (Р.Й. Кравців, Р.П. Масляно, 2003).

Досить часто в тварин спостерігають йодну недостатність. Низький його вміст веде до зниження резистентності їхнього організму. У свиноматок реєструють ановуляційні цикли, які обумовлюють повторне непродуктивне осіменіння. За нестачі йоду порушується обмін речовин, зокрема синтез гормону щитоподібної залози – тироксину. Існує тісний зв'язок між упорядкованою функцією щитоподібної залози й нормальною відтворною здатністю, тому такі хворі тварини зазвичай безплідні.

При нестачі кобальту можна говорити про дефіцит вітаміну В₁₂. Брак кобальту в ґрунті, а отже, і в рослинних кормах призводить до порушення статевого циклу в свиноматок і пов'язаного з цим безпліддя.

Фахівці ветеринарної медицини Чернівецької області борються з малоплідністю свиноматок, додаючи до їх раціону годівлі мікроелементи.

Існує кілька шляхів забезпечення організму тварин такими необхідними для них хімічними елементами. Це, зокрема, корми, збагачені мікроелементами, мінеральні добавки до раціону, метод підшкірної імплантації у ВРХ, а також депонація (накопичення) їх в організмі.

З метою наповнення організму тварин мікроелементами (йод, цинк) наукові співробітники лабораторії відтворення та біотехнології тварин Буковинського інституту агропромислового виробництва, врахувавши біогеохімічні особливості регіону, розробили комплексний препарат на масляній основі лактоген, мікроелементний препарат кобальт-плюс (кобальт, йод).

Ці препарати вводять великій рогатій худобі внутрішньом'язово й підшкірно, а свиням – внутрішньом'язово в таких дозах: ВРХ – 10–20 мл на одну тварину, свиням – 10–15 мл з повтором на 14–21-шу добу. ☉

